

Ener+

گذری بر ۲۹۲۲ روز عملکرد وزارت نفت

گفتنی های آقای وزیر

که به طریق خیر، بار سنگین و کمر شکن و استخوان خردکن مسولیت های سنگین را بر زمین بگذارم. ایشان به ارتباط وزارتخانه با مطبوعات اشاره کرد و گفت: من سعی کردم همواره با مطبوعات سروکار داشته باشم، چون مسأله نفت که تا سال های آینده در ایران با آن سروکار داریم به مسایل سیاسی، فرهنگی و اجتماعی مردم ربط دارد، بنابراین مسأله نفت همیشه مقوله چند بعدی بوده که تمام شئون زندگی را تحت تأثیر قرار می دهد. امروز خوشحالم که بیش از ۱۰ نشریه، بخش ویژه نفت و انرژی دارند و شمار خبرنگاران حرفه ای این حوزه بیشتر از ۸ سال پیش است.

منفعت مردم را به منفعت خود ترجیح دادم

وزیر نفت تصریح کرد: در این هشت سال حتی یک روز هم نبوده که نفت جز اخبار اول رسانه ها نباشد معتمد مطبوعات یکی از نهادهای مدنی است که می تواند در سلامت مالی و اداری بخش دولتی مؤثر باشد و ما هر کجا گزارشی که در مطبوعات بود و می توانستیم سرنخی برای بهبود سیستم پیدا کنیم از آن بهره بردیم. بهر حال تلاش ما این بود که منافع ملی را حتی به قیمت آبروی خود حفظ کنیم و در اینکه منفعت مردم را به منفعت خویش ترجیح دهیم، تردید نکردیم.

به وزیر آینده مشاوره می دهم

آقای زنگنه همچنین اظهار داشت: برای وزیر آینده نفت آرزوی توفیق دارم و اعلام می کنم که برای هر گونه مشاوره با دوستان آینده در کابینه در هر زمینه ای آمادگی دارم، زیرا اهداف همه ما اعتلای نام جمهوری اسلامی ایران است.

ایشان به تشریح عملکرد ۸ ساله وزارت نفت پرداخت و از اصلاح ساختار انسانی در صنعت نفت به عنوان اولین دستاورد دوره ۸ ساله اش نام برد و گفت: در سال ۷۵، بیش از ۱۲۰ هزار پرسنل داشتیم که تنها ۱۵ درصدشان دانشگاه دیده بودند. در طول وزارت من ۱۰ هزار نفر نیروی دانشگاهی به جمع کارشناسان اضافه شدند و ۴۰ هزار نفر نیز بدون تنش از سیستم خارج شدند. در حال حاضر هم حدود ۹۰ هزار نفر کارمند داریم که ۳۵ درصد آن ها دانشگاهی هستند.

ایشان با اشاره به اینکه درآمدهای حاصل از فروش نفت امسال به بیش از ۴۰ میلیارد دلار خواهد رسید افزود: سال گذشته ۳۱ میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار در آمد نفتی داشتیم که متوسط قیمت هر بشکه ۳۵ دلار و ۵۰

باشگاه شماره ۳ صنعت نفت روز دوشنبه ۱۳۸۴/۱۲/۲۶ برای آخرین بار وزیر ۲۶ ساله انقلاب را پذیرا شد. آخرین مصاحبه مطبوعاتی مخصوص یزدان نامدار زنگنه وزیر نفت دولت خاتمی در حالی بر گزار شد که بیش از ۷۰ خبرنگار و عکاس گرد هم آمدند تا این وزیر ۲۶ ساله را بدرقه کنند و او برای آخرین بار از مسند وزارت به تشریح عملکرد ۸ ساله صنعت نفت کشور پر داد.

زنگنه مثل همیشه با غرور و چهره ای جدی برای نخستین بار ۲۰ دقیقه زودتر از خبرنگاران به سالن کنفرانس آمد و رأس ساعت ۱۰ بعد از گرفتن استخاره از قرآن به سخنرانی پرداخت. گزارش خبرنگار جهان انرژی؛ خانم نرگس رسولی از این کنفرانس خبری را می خوانید.

آقای مهندس زنگنه به عملکردش نمره نمی دهد، اما به تفصیل از توانایی ها و عدم توانایی هایش سخن گفته و از سختی ها و مشقات فراوانی که طی این مدت به خود و مدیرانش گذشته است، صحبت می کند. ایشان از تهمت و افتراهایی که طی این مدت از سوی اشخاص مختلف به وزارت نفت وارد شده انتقاد نموده و قضاوت در مورد این گونه تهمت ها و بی آبرویی ها را به کسی سپرد که در جای حق نشسته است. ایشان به تعبیری از آقای خاتمی که گفته بود: «تلاش مدیران همواره در فاصله ای کوتاه بین خدمت و خیانت به سر می برد» اشاره کرد و گفت: آنچه در مورد بخش نفت و شخص ایشان ۸ سال گذشته به زیان آمد، بیشتر از جنس خیانت و اتهام بود.

وزیر نفت در آخرین مصاحبه مطبوعاتی دوره وزارتش با حوصله و علاقه بیشتر به سوالات خبرنگاران پاسخ داد و خود را بدهکار صنعت نفت خواند و دلیل آن را عدم رسیدن به آنچه او می خواست از این صنعت بسازد دانست و اظهار داشت: آنچه که می خواستم با آنچه امروز در بخش نفت همچون نگینی می درخشد، فاصله بسیاری دارد.

آقای زنگنه در ابتدای جلسه با ذکر آیه ای از داستان حضرت نوح از خدا خواست تا کشتی وی هم با گذشتن از طوفان پهلوگیری آرامی داشته باشد و گفت: این آخرین جلسه ای است که با اسم وزیر نفت دولت جمهوری اسلامی با خبرنگاران گفت و گو می کنم. شاید عده ای ندانند من در اولین مسولیت سیاسی ام معاون مطبوعاتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی کابینه شهید رجایی بودم و بعد از آن به شورای مرکزی جهاد سازندگی رفتم و امروز خدا را شکر می کنم که مقرر فرموده است

در اوپک سعی کردیم که تعامل گر باشیم نه تقابل جو، همکاری را جایگزین تنش زایی کردیم. شما خودتان قضاوت کنید مشت محکم و نفت ۸ دلاری بهتر است یا لیخند و نفت ۴۵ دلاری؟ هیچ کس را هم منتهم به نوکری آمریکا و نظام سرمایه داری نمی کنیم

بدهید و من گفتم که نمی دهم و آنها هم فرادیش رفتند گفتند قراردادها بیع متقابل خیلی ابهام و اشکال دارد. اینها دنبال سهم گرفتن از نفت هستند، من معتقدم اگر کسی رابطه خود را با مردم درست نکند با خدا هم رابطه خوبی نخواهد داشت.

آقای زنگنه همچنان که با ابهت و استقامت از عملکرد خود طی ۸ سال وزارتت، دفاع کرد با متانت نیز به سوالات مختلف خبرنگاران پاسخ داد. وی در پاسخ به سوال خبرنگاری که در مورد مقایسه جایگاه ایران در اوپک در سال ۷۶ و ۸۴ پرسید گفت: مادر اوپک به این مسأله تأکید کردیم که تعامل گر باشیم نه تقابل جو، سیاست ما همین بود که همکاری را به جای تنش زایی جایگزین کنیم. شما خودتان قضاوت کنید مشت محکم و نفت ۸ دلاری بهتر است یا لیخند و نفت ۴۵ دلاری؟ هیچ کس را هم منتهم به نوکری آمریکا و نظام سرمایه داری نمی کنیم. وی افزود: طبیعی است چهره خندان بهتر از چهره اخمو و عصبانی است. من نمی گویم که آنچه شده فقط حاصل عملکرد ماست، اما آنچه هم که الان در بازار نفت وجود دارد بدون تأثیر از عملکرد ما نیست.

دقت کنید!

خبرنگار دیگری در مورد انتقادات اخیر به وزارت نفت پرسید. وزیر نفت پاسخ داد: اگر اسم کسی را بریم منتهم می شوم. مسایل خیلی مشخص است فهمیدن بعضی چیزها هوش بالا نمی خواهد. بعضی موضوعات آنقدر روشن است که فقط با دیدن متوجه آن می شوید. چیزی که در روزهای اخیر اتفاق افتاد عجیب نبود من پیش بینی اش را کرده بودم و خودم را برای بیش از اینها آماده کرده بودم.

ایشان با اشاره به اینکه اسناد مدارکی از دلایل طرح برخی مسایل در جامعه پیرامون وزارت نفت در اختیار دارد گفت: البته که من شنود و مراقبت اطلاعاتی ندارم، بنابراین مدارک من برای آقای شاهوردی محکمه پسند نیست من سرخ ها را می دهم و خودشان بروند مدارک محکمه پسند پیدا کنند. زنگنه تصریح کرد: خیلی ها در مدت وزارتت به من مراجعه کردند که مجوز فروش نفت خام و فرآورده، به آنها بدهم اما شرایط فروش نفت خام و فرآورده ها خیلی خاص است. الان ۷۰ شرکت که شرایط خاص وزارت نفت را احراز کرده اند، نفت را می فروشند. اما آن عده که این شرایط را ندارند، می گویند سیستم اشکال دارد و اتهاماتی را مطرح می کنند. کلام فساد آشکاری بوده که آن ها گفته اند و ما پیگیری نکرده ایم. بنده خودم در دادگاه حاضر شده ام و مورد بازجویی قرار گرفته ام. البته هیچ گله ای ندارم این حق مراجع نظارتی است ولی هیچ چیز اثبات نشده است. وزیر نفت اظهار داشت: همانطور که رییس قوه قضائیه گفته اند حیثیت ما میل فرقی دارد، چه کسی است که ادعا کند عمرش حیثیت نشده، «حیث» یعنی نداشتن رانندمان بالا. بنابراین حیثیت در بیت المال زیاد است، زیرا رانندمان ها کم است. اما «میل» یعنی دزدیدن، من قبول دارم در صنعت نفت حیثیت انجام می شود، ولی میل نمی شود، اگر ببینیم و بگویند جلوش را می گیریم. من به آنچه می گویم اعتقاد داشتم، عمل کردم همه جا هم پای این اعتقاد هستم، پشیمان هم نیستم.

آقای زنگنه در مورد اینکه گفته می شود برخی قراردادها در روزهای پایانی دولت با عجله بسته می شود تصریح کرد: من از یکسال پیش چنین حدسی را می زدم که می گویند در روزهای آخر دولت با عجله قرارداد می بندند به همین منظور هم در جلسه ای خدمت مقام معظم رهبری رسیدیم و مسایل را گفتیم ایشان گفتند شما تا روز آخر وزیر هستید و باید تمام تلاشتان را انجام بدهید که اگر جز این انجام دهید مواخذه می شوید.

تدریس می کنیم

ایشان در مورد آینده کاری خود گفت: من عضو هیأت علمی دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی هستم و ان شاء الله از اول مهر در دانشکده صنایع با عمران این دانشگاه سر کلاس خواهیم رفت. به دنبال این هم هستم که یک واحد درسی به اسم اقتصاد سیاسی نفت را تدوین کنم تا در دانشگاه تدریس شود.

ایشان همچنین در مورد مدیران نفتی در دولت آینده گفت: مدیرانی که می آیند بدانند که هر بلایی که بر سر ما بیاورد، چند سال بعد سر خودشان می آید. خوشبختانه رییس جمهور برای مردم انتخاب شده است. کودتا نشده که بلایی سر مدیران جمهوری اسلامی بیاید البته طبیعی است که یک سری مدیران عوض می شوند زیرا جایجایی قدرت و چرخش آن لازمه مردم سالاری است.

آقای زنگنه همچنین در خصوص مناظره با منتقدان گفت: من برای مناظره آماده ام ولی شرط من این است که بزرگتر هایشان بیایند من با کوچکترها مناظره ای ندارم.

ایشان در پاسخ به سوال خبرنگاری که تلخ ترین روز کاریش را سپرد، تصریح کرد: تلخ ترین روز کاری من این بوده که می دیدم همکارانم را به دادگاه می برند و من نمی توانستم به عنوان رییس از آن ها دفاع کنم. در این مدت ما همه اش بین «خدمت و خیانت» بودیم. یک عده خیلی راحت اتهام می زدند و می گویند خیانت می کنند، دروغ پردازی گناه کبیره است اما متأسفانه امروز آبر و هیچ قیمتی در کشور ندارد.

آقای زنگنه بهترین خاطره اش را افزایش قیمت نفت در جلسه محرمانه هلند ذکر کرد. ایشان همچنین در پاسخ به چند سوال کوتاه یکی از خبرنگاران در خصوص شباهت ایشان با الهی قمشه ای، بزرگترین شکست و میزان رضایت خانواده آقای زنگنه از ایشان گفت: تنها شباهتم با استاد الهی قمشه ای در سر بدون موی من است. شکست بزرگی در زندگی نداشته ام ولی بزرگترین پیروزی ام پیروزی انقلاب بود. فکر هم نمی کنم که زن و بچه ام از دستم راضی باشند خیلی اذیتشان کرده ام.

وزیر نفت طی ۲ ساعت و نیم گفتگوی مطبوعاتی اش بعد از پاسخ دادن به سوالات متعدد خبرنگاران با آنها عکس یادگاری گرفت و نهار خورد و روزی به یادماندنی برای خبرنگاران حوزه نفت و انرژی مطبوعات به یادگار گذاشت. خبرنگاران نیز در پایان جلسه با اهدای لوح تقدیر از یک مدیر ۲۲ ساله انقلاب تشکر و قدر دانی کردند.

سنت بوده است. این در حالی است که قیمت هر بشکه نفت در سال ۷۶ به طور متوسط ۱۶ دلار و ۷۰ سنت بوده و در ۴ ماه نخست اسامیل میانگین فروش نفت ایران بیش از ۴۵ دلار در هر بشکه بوده است.

۳۰۰ میلیارد دلار حجم معاملات دسته اول صنعت نفت

وزیر نفت حجم معاملات دسته اول صنعت نفت را در طول ۸ سال گذشته بیش از ۳۰۰ میلیارد دلار اعلام کرد و افزود: سال گذشته ارزش تولیدات نفت ایران به بیش از ۵۵ میلیارد دلار رسید و پیش بینی می شود اسامیل صنعت نفت با ایجاد بیش از ۷۴ میلیارد دلار ثروت ۵۰ درصد کل تولید ناخالص ملی را از آن خود کند.

ایشان یادآور شد: در طول سال های ۷۷ تا ۸۳ نزدیک به ۵۰ میلیارد دلار در صنعت نفت سرمایه گذاری انجام شده که ۳۰۰ میلیارد دلار آن در بخش توسعه میادین نفتی و توسعه بخش گاز در تولید، توزیع و انتقال آن بوده است. همچنین ۱۸ میلیارد دلار نیز در صنایع پتروشیمی و ۲ میلیارد دلار در بخش پالایش و پخش سرمایه گذاری شده که بیش از ۵۵ درصد کل این قراردادها در داخل کشور بوده است و ۶۶ درصد این سرمایه گذاری ها نیز از طریق عقد قراردادها بیع متقابل بوده است.

زنگنه با اشاره به اینکه با اجرای طرح های بیع متقابل یک میلیون بشکه به تولید نفت کشور اضافه می شود خاطر نشان کرد: ارزش تولید سالانه محصولات نفتی که از طریق قراردادها بیع متقابل بدست می آید سالانه ۱۴ میلیارد و ۸۰۰ میلیون دلار بر اساس بشکه ای ۴۰ دلار است، همچنین بر خلاف آنچه که می گویند در میادین مشترک نفت و گاز سرمایه گذاری لازم انجام نشده باید بگویم که ۸۴/۲ درصد از قراردادها بیع متقابل و فاینانس برای توسعه میادین مشترک نفت و گاز بوده که از محل آن رزوانه ۳۳۵ هزار بشکه نفت خام و ۱۶۳ هزار بشکه میعانات گازی و مایعات و ۱۴۱ میلیون متر مکعب گاز طبیعی برداشت شده است. وزیر نفت با بیان اینکه توسعه پارس جنوبی، محور کارهای وزارت نفت در طول ۸ سال گذشته بوده یادآور شد: در پایان دولت آقای خاتمی ۵۰ میلیارد دلار پارس جنوبی به بهره برداری رسیده که از محل تولیدات آن ها سالانه ۶ میلیارد دلار درآمد نصیب کشور می شود. همچنین هر فازی که پس از این به تولید برسد یک درصد به تولید ناخالص ملی کشور اضافه می کند.

۴۸ میلیارد دلار سقف تعهدات بیع متقابل

زنگنه سقف تعهداتی که تا بحال در قالب عقد قراردادها مختلف برای کشور ایجاد شده را ۴۸ میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار و ارزش سالانه تولیدات حاصل از آن را ۳۳۱ میلیارد دلار عنوان و تصریح کرد: با توجه به این سرمایه گذاری و نرخ بازگشت آن، ظرف یکسال و نیم قادر خواهیم بود کل این تعهدات را بازپرداخت کنیم. ارزش محصولات پتروشیمی هم اسامیل به ۵ میلیارد دلار می رسد و با بهره برداری از طرح هایی که پیشرفت آن ها بیش از ۷۰ درصد است، ارزش محصولات آن به سالانه ۹ میلیارد دلار خواهد رسید.

ایشان با تشریح این که بجز توسعه پارس جنوبی در عسلویه و پتروشیمی در ماهشهر، یک بنیان اصلی در صنعت نفت طی ۸ سال گذشته ایجاد شده گفت: یکی از کارهای مهم در نفت، توسعه بخش نرم افزاری و مغزافزاری بوده است. من شاید جز معلود افرادی باشم که در خرداد سال ۷۶ که برنامه ام را برای نفت به مجلس ارائه کردم باید بگویم آنچه در صنعت نفت اتفاق افتاده، از سرشناس و اتفاق نبوده است بلکه محصول کار عده ای هم فکر پر کار بوده است.

آقای زنگنه به ارتقای سلامت اداری صنعت نفت اشاره کرد و اظهار داشت: وقتی جایی ۳۰۰ میلیارد دلار پول ردوبدل می شود شیطان هم برای گمراهی حضور خواهد یافت در قرآن هم آمده است که فقط عبادالله و مخلصین از شر شیطان در امان هستند البته ما هم مقررات را طوری در نظر گرفتیم که فساد آن به حداقل برسد، اما هنوز هم مسایلی وجود دارد که باعث فساد می شود. از جمله اینکه تفاوت بین قیمت دولتی و بازار آزاد محصولات پتروشیمی سالانه ۶۰۰ میلیارد تومان تفاوت ایجاد می کند که این پول زمینه فساد دارد و یاد در محصولات نفتی ویژه مانند تینر، واکس، پارافین و نیز اختلاف قیمت ها زمینه ساز فساد است. وزیر نفت ادامه داد: شفاف سازی در معاملات نفت خام و فرآورده ها از جمله کارهایی است که در طول ۸ سال گذشته با قدرت انجام شده و امروزه با افتخار می گویم که حتی یک دلار پول از ۱۹۰ میلیارد دلار پولی که بابت فروش نفت و فرآورده های آن در طول ۸ سال گذشته دریافت کردیم به جیب کسی نرفت و به طور کامل به کشور بازگردانده شد.

معاملات نفتی را شخصاً زیر نظر داشتم

وی با اشاره به اینکه شخصاً معاملات بزرگ نفت را زیر نظر داشته و روسای شرکت های بین المللی، به راحتی و به طور مستقیم به ایشان دسترسی دارند خاطر نشان کرد: سازمان حساسی قراردادها را ریز و درشت را به طور منظم و مرتب زیر نظر دارد و نورافکن مطبوعات نیز همواره روی وزارت نفت می چرخد و امروز با جرأت می گویم عملیات نفت به طور نسبی سالم بوده است.

آقای زنگنه با بیان اینکه با مواردی از انحرافات در صنعت نفت نیز مواجه شده است اظهار داشت: هر جا که فساد را دیدیم بدون ترحم و لاپوشانی با آن برخورد کردیم، الان هم رابطه بسیار خوبی با قوه قضائیه و سازمان بازرسی و دادگاه مجتمع ویژه تخلفات کارمندان دولت دارم.

وزیر نفت تعامل با شرکت های بین المللی را برای پیشرفت فن آوری در صنعت نفت لازم و ضروری دانست و گفت: خوشبختانه در طول ۸ سال گذشته با شرکت های معتبر خارجی تعامل خوبی داشتیم و پنهان هم نمی کنیم که ما به دنبال این بودیم که از شرکت های آمریکایی در پروژه های صنعت نفت استفاده کنیم، اما آنها به دلیل تحریم دولشان نمی توانستند در ایران فعال باشند.

هیچ پشتوانه حزبی نداشته ام

آقای زنگنه در ادامه به سوابق مدیریتی خود در طول ۲۲ سال وزارتت و بر وزارتخانه های جهاد سازندگی، نیرو و نفت اشاره کرد و گفت: در طول ۲۲ سال خدمت هیچ پشتوانه حزبی نداشته ام و اکثر مدیرانم نیز اینگونه بوده اند. کسی هم از من به واسطه اینکه عضو حزب شد دفاع نکرد البته یک سری دلال هستند که محترم نما هستند و من مدارکی هم دارم که نشان می دهد پشت این حرف هایی که امروز زده می شود چه مقاصدی نهفته است، رد پایشان هم خیلی معلوم است اینها محترم نما هستند ولی شریف نیستند. ایشان افزود: قسم جلاله می خورم که آدم هایی پیش من آمدند و گفتند مجوز ترانزیت و سوابق نفت